P10_TA(2024)0027

Насоки за политиките по заетостта на държавите членки

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 23 октомври 2024 г. относно предложението за решение на Съвета относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки (COM(2024)0599 – C10-0084/2024 – 2024/0599(NLE))

(Консултация)

(C/2025/493)

Европейският парламент,

— като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (COM(2024)0599),

— като взе предвид член 148, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който Съветът се е консултирал с него (C10-0084/2024),

— като взе предвид член 84 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A10-0004/2024),

1. одобрява предложението на Комисията както е изменено;

2. приканва Комисията да промени съответно своето предложение съгласно член 293, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС;

3. приканва Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да информира последния за това;

4. призовава Съвета да се консултира отново с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението на Комисията;

5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

Изменение 1

Предложение за решение

Съображение -1 (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(-1) Европейският парламент приветства предложението на Комисията за актуализирани насоки за заетостта за държавите членки, по-специално силния му акцент върху образованието и обучението, върху новите технологии, изкуствения интелект и алгоритмичното управление и неотдавнашните политически инициативи, като работата през платформа, жилищата на достъпни цени и справянето с недостига на работна ръка и умения. С оглед на укрепването на демократичния процес на вземане на решения Европейският парламент отново призовава да бъде включен за участие в определянето на интегрираните насоки на равнището на Съюза на равни начала със Съвета, в съответствие със своите законодателни резолюции от 8 юли 2015 г., 19 април 2018 г., 10 юли 2020 г. и 18 октомври 2022 г. относно съответните предложения за решение на Съвета относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки.

Изменение 2

Предложение за решение

Съображение 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за насърчаването на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които са ориентирани към бъдещето и реагират на икономическите промени, за да бъдат постигнати целите за пълна заетост и социален прогрес, балансиран растеж, високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Като отчитат националните практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на ***заетостта*** като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.	(1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за насърчаването на ***качествена заетост и подобряване на условията на труд,*** квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които са ***приобщаващи, устойчиви,*** ориентирани към бъдещето и реагират на икономическите ***и демографските*** промени, за да бъдат постигнати целите за пълна заетост и социален прогрес, балансиран растеж, високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Като отчитат националните практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на ***качествена заетост*** като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.

Изменение 3

Предложение за решение

Съображение 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(4) За да се засилят икономическият и социалният напредък и възходящата конвергенция, да се подкрепят екологичният и цифровият преход, да се укрепи промишлената база на Съюза и пазарите на труда в Съюза да станат приобщаващи, конкурентоспособни и устойчиви, държавите членки следва да се справят с недостига на работна ръка и умения и да насърчават качествено и приобщаващо образование и обучение, като се обръща специално внимание на подобряването на основните умения, особено сред учениците в неравностойно положение, както и на НТИМ (наука, технологии, инженерство и математика) в училищното и висшето образование, ориентирано към бъдещето професионално образование и обучение, и повишаване на квалификацията и преквалификацията през целия живот, както и ефективни активни политики по заетостта и подобряване на условията на труд и възможностите за професионално развитие. Това е от особено значение за по-слабо развитите, отдалечените и най-отдалечените региони на ЕС, където нуждите са най-големи. Недостигът може да бъде преодолян допълнително чрез подобряване на справедливата мобилност на работниците и учещите в рамките на ЕС и чрез привличане на таланти от държави извън ЕС. Освен това следва да се засилят връзките между системите за образование и обучение и пазара на труда и да се признават уме-	(4) За да се засилят икономическият и социалният напредък и възходящата конвергенция, да се подкрепят екологичният и цифровият преход, да се укрепи промишлената база на Съюза и пазарите на труда в Съюза да станат приобщаващи, конкурентоспособни и устойчиви, ***като се предотвратят всякакви отрицателни социални последици,*** държавите членки следва ***да насърчават справедливи заплати и достойни условия на труд, да укрепват демокрацията на работното място, социалния диалог и колективното договаряне, да защитават правата на работниците,*** да се справят с недостига на работна ръка и умения и да насърчават качествено и приобщаващо образование и обучение, като се обръща специално внимание на подобряването на основните ***и междусекторните*** умения, особено сред учениците в неравностойно положение, както и на НТИМ (наука, технологии, инженерство и математика) в училищното и висшето образование, ориентирано към бъдещето професионално образование и обучение, и повишаване на квалификацията и преквалификацията през целия живот, както и ефективни активни политики по заетостта и подобряване на условията на труд и възможностите за професионално развитие. ***Държавите членки следва да предприемат мерки за превенция и бърза намеса за нама-***

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
нията, знанията и компетентностите, придобити чрез неформално и информално учене.	***ляване на преждевременното напускане на училище, със специален акцент върху учениците, изложени на риск. Тези мерки следва да включват психологическа подкрепа, наставничество, професионално ориентиране и извънкласни дейности за насърчаване на интереса и участието на учениците, за да се гарантира приобщаващо и качествено образование за всички.*** Това е от особено значение за по-слабо развитите, отдалечените и най-отдалечените региони на ЕС, където нуждите са най-големи. Недостигът може да бъде преодолян допълнително чрез подобряване на справедливата мобилност ***между региони в рамките на една и съща държава членка,*** на работниците и учещите в рамките на ЕС и чрез привличане на таланти от държави извън ЕС. ***В този контекст от съществено значение е да се обърне специално внимание на незаетите с работа, учене или обучение (NEET), а именно младите хора, които не участват в никаква форма на образование, заетост или обучение. Държавите членки следва да насърчават конкретни политики за реинтегриране на незаетите с работа, учене или обучение в образователната система и на пазара на труда чрез целенасочени програми за обучение, наставничество, ориентиране и наемане на работа.*** Освен това следва да се засилят ***допълнително*** връзките между системите за образование и обучение и пазара на труда***, като се стимулира придобиването на трансверсални знания и междуличностни умения, както и се насърчава интернационализацията на предлагането на образование, включително за университетите,*** и да се признават уменията, знанията и компетентностите, придобити чрез неформално и информално учене.

Изменение 4

Предложение за решение

Съображение 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(5) Насоките са в съответствие с ***новата рамка на ЕС за икономическо управление, която влезе в сила на 30 април 2024 г.,*** действащото законодателство на Съюза и различни инициативи на Съюза, включително препоръките на Съвета от 14 юни 2021 г. ([5]), 29 ноември 2021 г., ([6]) 5 април 2022 г. ([7]), 16 юни 2022 г. ([8]), 28 ноември 2022 г. ([9]), 8 декември 2022 г. ([10]), 30 януари 2023 г. ([11]), 12 юни 2023 г. ([12]) и 27 ноември 2023 г. ([13]), Препоръка (ЕС) 2021/402) на Комисията ([14]), Резолюция на Съвета от 26 февруари 2021 г. ([15]), съобщенията на Комисията „Изграждане на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика“ ([16]), относно Плана за действие в областта на цифровото образование за 2021—2027 г. ([17]), относно Стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. ([18]), относно Пакета за заетостта на хората с увреждания ([19]), относно европейската стратегия за полагане на грижи ([20]), „Промишлен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ ([21]), „Укрепване на социалния диалог в Европей-	(5) Насоките ***допринасят за пълното прилагане на Европейския социален стълб, основните цели на ЕС за 2030 г. и целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) и*** са в съответствие с действащото законодателство на Съюза и различни инициативи на Съюза, включително препоръките на Съвета от 14 юни 2021 г. ([5]), 29 ноември 2021 г., ([6]) 5 април 2022 г. ([7]), 16 юни 2022 г. ([8]), 28 ноември 2022 г. ([9]), 8 декември 2022 г. ([10]), 30 януари 2023 г. ([11]), 12 юни 2023 г. ([12]) и 27 ноември 2023 г. ([13]), Препоръка (ЕС) 2021/402) на Комисията ([14]), Резолюция на Съвета от 26 февруари 2021 г. ([15]), съобщенията на Комисията „Изграждане на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика“ ([16]), относно Плана за действие в областта на цифровото образование за 2021—2027 г. ([17]), относно Стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. ([18]), относно Пакета за заетостта на хората с увреждания ([19]), относно европейската стратегия за полагане на грижи ([20]), „Промишлен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ ([21]), „Укрепване

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
ския съюз“ ([22]), „По-добро оценяване на разпределителното въздействие на политиките на държавите членки“ ([23]) и „Недостиг на работна ръка и умения в ЕС: план за действие“ ([24]), решения (ЕС) 2021/2316 ([25]) и (ЕС) 2023/936 ([26]) на Европейския парламент и на Съвета, директиви (ЕС) 2022/2041 ([27]), (ЕС) 2022/2381 ([28]) ***и*** (ЕС) 2023/970 ([29]) на Европейския парламент и на Съвета, и ***Предложението*** на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета от 9 декември 2021 г. относно подобряването на условията на труд при работата през платформа ([30]).	на социалния диалог в Европейския съюз“ ([22]), „По-добро оценяване на разпределителното въздействие на политиките на държавите членки“ ([23]) и „Недостиг на работна ръка и умения в ЕС: план за действие“ ([24]), решения (ЕС) 2021/2316 ([25]) и (ЕС) 2023/936 ([26]) на Европейския парламент и на Съвета, директиви (ЕС) 2022/2041 ([27]), (ЕС) 2022/2381 ([28])***,*** (ЕС) 2023/970 ([29]) ***и (ЕС) 2024/1500*** ([29a]) на Европейския парламент и на Съвета, и ***предложенията*** на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета от 9 декември 2021 г. относно подобряването на условията на труд при работата през платформа ([30])***, за директива за създаване на европейска карта за хора с увреждания и европейска карта за паркиране за хора с увреждания*** ([30a])***, за директива за изменение на Директива 2009/38/ЕО по отношение на създаването и функционирането на европейски работнически съвети*** ([30b]) ***и за директива за подобряване и прилагане на условията на труд на стажантите*** ([30c]).
([5]) Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата (ОВ L 223, 22.6.2021 г., стр. 14).	([5]) Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата (ОВ L 223, 22.6.2021 г., стр. 14).
([6]) Препоръка на Съвета от 29 ноември 2021 г. относно подходите за смесено обучение с цел висококачествено и приобщаващо основно и средно образование (ОВ C 504, 14.12.2021 г., стр. 21).	([6]) Препоръка на Съвета от 29 ноември 2021 г. относно подходите за смесено обучение с цел висококачествено и приобщаващо основно и средно образование (ОВ C 504, 14.12.2021 г., стр. 21).
([7]) Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование (ОВ C 160, 13.4.2022 г., стр. 1).	([7]) Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование (ОВ C 160, 13.4.2022 г., стр. 1).
([8]) Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно европейски подход към микроудостоверенията с цел стимулиране на ученето през целия живот и пригодността за заетост (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 10), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно индивидуални сметки за обучение (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 26), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 35) и Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 1).	([8]) Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно европейски подход към микроудостоверенията с цел стимулиране на ученето през целия живот и пригодността за заетост (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 10), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно индивидуални сметки за обучение (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 26), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 35) и Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 1).
([9]) Препоръка на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище и за замяна на Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политики за намаляване на преждевременното напускане на училище (ОВ C 469, 9.12.2022 г., стр. 1).	([9]) Препоръка на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище и за замяна на Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политики за намаляване на преждевременното напускане на училище (ОВ C 469, 9.12.2022 г., стр. 1).
([10]) Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно достъпа до висококачествени дългосрочни грижи на достъпни цени (ОВ C 476, 15.12.2022 г., стр. 1) и Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година (ОВ C 484, 20.12.2022 г., стр. 1).	([10]) Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно достъпа до висококачествени дългосрочни грижи на достъпни цени (ОВ C 476, 15.12.2022 г., стр. 1) и Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година (ОВ C 484, 20.12.2022 г., стр. 1).
([11]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).	([11]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).
([12]) Препоръка на Съвета от 12 юни 2023 г. относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз (ОВ C/2023/1389, 6 декември 2023 г.).	([12]) Препоръка на Съвета от 12 юни 2023 г. относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз (ОВ C, C/2023/1389, 6.12.2023 г.).
([13]) Препоръка на Съвета от 27 ноември 2023 г. относно разработването на рамкови условия за социалната икономика (ОВ C/2023/1344, 29 ноември 2023 г.).	([13]) Препоръка на Съвета от 27 ноември 2023 г. относно разработването на рамкови условия за социалната икономика (ОВ C, C/2023/1344, 29.11.2023 г.).

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
([14]) Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията от 4 март 2021 г. за ефективна активна подкрепа за заетостта вследствие на кризата с COVID-19 (ЕАПЗ) (ОВ L 80, 8.3.2021 г., стр. 1).	([14]) Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията от 4 март 2021 г. за ефективна активна подкрепа за заетостта вследствие на кризата с COVID-19 (ЕАПЗ) (ОВ L 80, 8.3.2021 г., стр. 1).
([15]) Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 —2030 г.) (ОВ C 66, 26.2.2021 г., стр. 1).	([15]) Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 —2030 г.) (ОВ C 66, 26.2.2021 г., стр. 1).
([16]) COM(2021) 778 final.	([16]) COM(2021)0778.
([17]) COM(2020) 624 final.	([17]) COM(2020)0624.
([18]) COM(2021) 101 final.	([18]) COM(2021)0101.
([19]) Пакет за заетостта на хората с увреждания с цел подобряване на резултатите на пазара на труда за хората с увреждания — Заетост, социални въпроси и приобщаване — Европейска комисия (europa.eu)	([19]) Пакет за заетостта на хората с увреждания с цел подобряване на резултатите на пазара на труда за хората с увреждания — Заетост, социални въпроси и приобщаване — Европейска комисия (europa.eu)
([20]) COM(2022) 440 final.	([20]) COM(2022)0440.
([21]) COM(2023) 62 final.	([21]) COM(2023)0062.
([22]) COM(2023) 38 и 40 final.	([22]) COM(2023)0038 и 0040.
([23]) COM(2022) 494 final.	([23]) COM(2022)0494.
([24]) COM(2024) 131 final.	([24]) COM(2024)0131.
([25]) Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.) (ОВ L 462, 28.12.2021 г., стр. 1).	([25]) Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.) (ОВ L 462, 28.12.2021 г., стр. 1).
([26]) Решение (ЕС) 2023/936 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно Европейска година на уменията (ОВ L 125, 11.5.2023 г., стр. 1).	([26]) Решение (ЕС) 2023/936 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно Европейска година на уменията (ОВ L 125, 11.5.2023 г., стр. 1).
([27]) Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз (ОВ L 275, 25.10.2022 г., стр. 33).	([27]) Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз (ОВ L 275, 25.10.2022 г., стр. 33).
([28]) Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 44).	([28]) Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 44).
([29]) Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 21).	([29]) Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 21).
	([29a]) Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране и равните възможности на жените и мъжете в областта на заетостта и професиите и за изменение на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС (ОВ L, 2024/1500, 29.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).
([30]) COM (2021) 762 final	***([30]) COM(2021)0762.***
	([30a]) COM(2023)0512.
	([30b]) COM(2024)0014.
	([30c]) COM(2024)0132.

Изменение 5

Предложение за решение

Съображение 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(6) Европейският семестър обединява различни инструменти в обща рамка за интегрирана многостранна координация и наблюдение на икономическите политики ***и*** политиките по заетостта в Съюза. Европейският семестър цели да постигне устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност, като в същото време ***интегрира принципите на Европейския стълб на социалните права и неговия инструмент за мониторинг — набора от социални показатели, което също така позволява анализ на рисковете и предизвикателствата пред възходящата социална конвергенция в Съюза, и*** осигурява солидно сътрудничество със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Наред с това той подкрепя постигането на целите за устойчиво развитие. Икономическите политики и политиките по заетостта на Съюза и на държавите членки следва да вървят ръка за ръка със справедливия преход на Съюза към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и цифрова икономика, да повишават конкурентоспособността, да осигуряват ***адекватни*** условия на труд, да насърчават иновациите, да утвърждават социалната справедливост, равните възможности и възходящата социално-икономическа конвергенция, ***както*** и да преодоляват неравенствата и регионалните различия.	(6) Европейският семестър обединява различни инструменти в обща рамка за интегрирана многостранна координация и наблюдение на икономическите политики***,*** политиките по заетостта***, социалните и екологичните политики*** в Съюза. ***Като част от интегрирания си анализ за развитието на заетостта и социалната сфера в контекста на европейския семестър, Комисията оценява социално-икономическите рискове за възходящата социална конвергенция в държавите членки и следи напредъка в прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права въз основа на набора от социални показатели и принципите на рамката за социална конвергенция.*** Европейският семестър цели да постигне устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност, като в същото време осигурява солидно сътрудничество със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Наред с това той подкрепя постигането на ***ЦУР, включително ЦУР 5 за равенството между половете. Политиките в областта на равенството между половете следва да бъдат заложени и интегрирани във всички фази на икономическото управление***. Икономическите политики и политиките по заетостта на Съюза и на държавите членки следва да вървят ръка за ръка със справедливия преход на Съюза към неутрална по отношение на климата, ***социално приобщаваща,*** екологично устойчива и цифрова икономика, да повишават конкурентоспособността ***и производителността***, да осигуряват ***добри заплати и достойни*** условия на труд, да насърчават иновациите, ***демокрацията на работното място, социалния диалог и колективното договаряне,*** да утвърждават социалната справедливост, равните възможности и възходящата социално-икономическа конвергенция, ***да подкрепят и инвестират в децата*** и ***младите хора,*** да преодоляват неравенствата и регионалните различия ***и да изкоренят бедността***.

Изменение 6

Предложение за решение

Съображение 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Изменението на климата и други свързани с околната среда предизвикателства, необходимостта да се осигури справедлив екологичен преход, енергийна независимост, повишена конкурентоспособност на отраслите с нулеви нетни емисии и необходимостта да се гарантира отворената стратегическа автономност на Европа, както и развитието на цифровизацията, изкуствения интелект и икономиката на платформите, увеличаването на работата от разстояние и демографските промени трансформират значително икономиките и обществата в Съюза. Съюзът и неговите държави членки трябва да работят съвместно с цел ефективно и проактивно предприемане на действия във връзка с тези структурни развития и при необходимост да адаптират съществуващите системи, като отчитат тясната взаимозависимост на икономиките и пазарите на труда на държавите членки и свързаните с тях политики. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни действия на политиката ***както*** на равнището на Съюза***, така*** и на национално равнище, като се признава ролята на социалните партньори в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление, като се взема предвид Европейският стълб на социалните права. Тези мерки на политиката следва да включват насърчаване на устойчивите инвестиции във всички региони на ЕС, подновен ангажимент за подходящо планирани реформи и инвестиции, които засилват устойчивия и приобщаващ икономически растеж, създаването на качествени работни места, производителността, ***адекватните*** условия на труд, социалното и териториалното сближаване, възходящата социално-икономическа конвергенция, устойчивостта и упражняването на фискална отговорност.	Изменението на климата***, загубата на биологично разнообразие*** и други свързани с околната среда предизвикателства, необходимостта да се осигури справедлив екологичен преход, енергийна независимост, повишена конкурентоспособност на отраслите с нулеви нетни емисии и необходимостта да се гарантира отворената стратегическа автономност на Европа, както и развитието на цифровизацията, изкуствения интелект и икономиката на платформите, увеличаването на работата от разстояние и демографските промени трансформират значително икономиките и обществата в Съюза. Съюзът и неговите държави членки трябва да работят съвместно с цел ефективно и проактивно предприемане на действия във връзка с тези структурни развития и при необходимост да адаптират съществуващите системи, като отчитат тясната взаимозависимост на икономиките и пазарите на труда на държавите членки и свързаните с тях политики. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни действия на политиката на равнището на Съюза и на национално ***и регионално*** равнище, като се признава ролята на социалните партньори ***и се осигурява тяхното участие*** в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление, като се взема предвид Европейският стълб на социалните права. Тези мерки на политиката следва да включват насърчаване на устойчивите инвестиции във всички региони на ЕС, подновен ангажимент за подходящо планирани реформи и инвестиции, които засилват устойчивия и приобщаващ икономически растеж, създаването на качествени работни места, производителността, ***достойните*** условия на труд, социалното и териториалното сближаване, ***социалната справедливост, равните възможности,*** възходящата социално-икономическа конвергенция, устойчивостта и упражняването на фискална ***и социална*** отговорност.

Изменение 7

Предложение за решение

Съображение 11

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(11) След руското нашествие в Украйна в заключенията си от 24 февруари 2022 г. Европейският съвет осъди действията на Русия, насочени към подкопаване на европейската и световната сигурност и стабилност, и изрази солидарност с украинския народ, като подчерта нарушаването от страна на Русия на международното право и принципите на Устава на Организацията на обединените нации. В настоящия контекст, с временната закрила, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета и удължена с Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета ([37]), на разселените лица, бягащи от агресивната война на Русия срещу Украйна, се предлага бърза и ефективна помощ в държавите от Съюза и	(11) След руското нашествие в Украйна в заключенията си от 24 февруари 2022 г. Европейският съвет осъди действията на Русия, насочени към подкопаване на европейската и световната сигурност и стабилност, и изрази солидарност с украинския народ, като подчерта нарушаването от страна на Русия на международното право и принципите на Устава на Организацията на обединените нации. В настоящия контекст, с временната закрила, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета и удължена с Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета ([37]), на разселените лица, бягащи от агресивната война на Русия срещу Украйна, се предлага бърза и ефективна помощ в държавите от Съюза и им се

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
им се позволява да се ползват от минимални права в целия Съюз, които осигуряват адекватно ниво на закрила. С участието си на европейските пазари на труда разселените лица от Украйна могат да допринесат за укрепване на икономиката на Съюза и да подпомогнат своята държава и сънародниците си у дома. В бъдеще придобитите опит и умения може да допринесат за възстановяването на Украйна. За непридружените деца и юноши временната закрила дава право на законно настойничество и достъп до образование и грижи за децата. Държавите членки следва да продължават да включват социалните партньори в разработването, изпълнението и оценката на мерките на политиката, насочени към преодоляване на предизвикателствата, свързани със заетостта и уменията, включително признаването на квалификациите на лицата, разселени от Украйна. Социалните партньори играят ключова роля за смекчаване на последиците от войната по отношение на запазването на заетостта и производството.	позволява да се ползват от минимални права в целия Съюз, които осигуряват адекватно ниво на закрила. ***Съгласно Директива 2001/55/ЕО на Съвета*** ([37a]) ***тази помощ трябва да бъде разширена, така че да обхване всички разселени лица и бежанци, бягащи от войната в Украйна.*** С участието си на европейските пазари на труда разселените лица от Украйна могат да допринесат за укрепване на икономиката на Съюза и да подпомогнат своята държава и сънародниците си у дома. В бъдеще придобитите опит и умения може да допринесат за възстановяването на Украйна. За непридружените деца и юноши временната закрила дава право на законно настойничество и достъп до образование и грижи за децата***. Държавите членки следва да гарантират, че прилагането на Европейската гаранция за децата осигурява на децата, бягащи от Украйна, достъп до безплатни услуги на равни начала с техните връстници в приемащите държави***. Държавите членки следва да продължават да включват социалните партньори в разработването, изпълнението и оценката на мерките на политиката, насочени към преодоляване на предизвикателствата, свързани със заетостта и уменията, включително признаването на квалификациите на лицата, разселени от Украйна. Социалните партньори играят ключова роля за смекчаване на последиците от войната по отношение на запазването на заетостта и производството.
([37]) Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1) и Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета от 19 октомври 2023 г. за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382.	([37]) Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1) и Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2409 на Съвета от 19 октомври 2023 г. за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382. ***([37a]) Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за приет на такива лица и понасяне на последиците от този приет (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).***

Изменение 8

Предложение за решение

Съображение 12 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да зачитат националните практики на социален диалог и автономността на социалните партньори с оглед на осигуряването на справедливи заплати, които дават възможност за достоен жизнен стандарт, устойчив растеж и възходяща социално-икономическа конвергенция. Такива реформи следва също така да предоставят възможност за	Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да зачитат ***и укрепват*** националните практики на социален диалог***, колективното договаряне*** и автономността на социалните партньори с оглед на осигуряването на справедливи заплати, които дават възможност за достоен жизнен стандарт, устойчив растеж и възходяща социално-икономическа ***и териториална*** конвергенция.

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
всеобхватно разглеждане на социално-икономическите фактори, включително подобряването на устойчивостта, конкурентоспособността, иновациите, създаването на качествени работни места, ***условията*** на труд, бедността сред работещите, образованието, обучението и уменията, общественото здраве, социалната закрила и приобщаване, както и реалните доходи. На срещата на върха във Вал Дюшес през 2024 г. беше потвърдено значението на социалния диалог за справяне с предизвикателствата в сферата на труда, включително с недостига на работна ръка и умения.	Такива реформи следва също така да предоставят възможност за всеобхватно разглеждане на социално-икономическите фактори, включително подобряването на устойчивостта, конкурентоспособността, иновациите, създаването на качествени работни места, ***достойните условия*** на труд, ***демокрацията на работното място, равенството между половете,*** бедността сред работещите, образованието, обучението и уменията, общественото здраве, социалната закрила и приобщаване, както и реалните доходи***. Държавите членки следва без забавяне да приложат Директива (ЕС) 2022/2041. Държавите членки, като започнат с ефективно и стриктно прилагане на Директива (ЕС) 2023/970, се приканват също така да предприемат мерки за осигуряване на прозрачност на заплащането, да прилагат политики за мониторинг и да стимулират дружествата да прилагат планове за действие за равно заплащане***. На срещата на върха във Вал Дюшес през 2024 г. беше потвърдено значението на социалния диалог за справяне с предизвикателствата в сферата на труда, включително с недостига на работна ръка и умения.

Изменение 9

Предложение за решение

Съображение 12 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Механизмът за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза подкрепят държавите членки при осъществяването на реформи и инвестиции, които са в съответствие с приоритетите на Съюза, като правят европейските икономики и общества по-устойчиви, гъвкави и по-добре подготвени за екологичния и цифровия преход в променящата се обстановка, последвала пандемията от COVID-19. Агресивната война на Русия срещу Украйна допълнително утежни вече съществуващите социално-икономически предизвикателства, след като по-високите цени на енергията засегнаха най-вече домакинствата с ниски доходи. Държавите членки и Съюзът следва да продължат да гарантират, че социалните, трудовите и икономическите въздействия са смекчени и че преходите са социално справедливи и честни, също и с оглед на факта, че повишената отворена стратегическа автономност и ускореният екологичен преход ще спомогнат за намаляване на зависимостта от вноса на енергия и други стратегически продукти и технологии, по-специално от Русия. От съществено значение са укрепването на устойчивостта и полагането на усилия за изграждането на на приобщаващо и гъвкаво общество, в което хората са защитени и разполагат с лостове да предвиждат и управляват промените и в което те могат да участват активно в обществения и икономическия живот.	Механизмът за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза подкрепят държавите членки при осъществяването на реформи и инвестиции, които са в съответствие с приоритетите на Съюза, като правят европейските икономики и общества по-устойчиви, гъвкави и по-добре подготвени за екологичния и цифровия преход в променящата се обстановка, последвала пандемията от COVID-19. Агресивната война на Русия срещу Украйна допълнително утежни вече съществуващите социално-икономически предизвикателства, след като по-високите цени на енергията засегнаха най-вече домакинствата с ниски доходи. Държавите членки и Съюзът следва да продължат да гарантират, че социалните, трудовите и икономическите въздействия са смекчени и че преходите са социално справедливи и честни, също и с оглед на факта, че повишената отворена стратегическа автономност и ускореният екологичен преход ще спомогнат за намаляване на зависимостта от вноса на енергия и други стратегически продукти и технологии, по-специално от Русия. От съществено значение са укрепването на устойчивостта и полагането на усилия за изграждането на на приобщаващо и гъвкаво общество, в което хората са защитени и разполагат с лостове да предвиждат и управляват промените и в което те могат да участват активно в обществения и икономическия живот. ***Следователно демокрацията на работното място трябва да бъде укрепена на равнището на Съюза и на национално равнище.***

Изменение 10

Предложение за решение

Съображение 12 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Необходим е съгласуван набор от активни политики по заетостта, състоящи се от стимули за временно и целево наемане на работа и преход, политики за умения, включващи ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и целенасочени, ефективни и адаптивни услуги в областта на заетостта, за да се подкрепят преходите на пазара на труда и да се оползотвори неизползваният потенциал на пазара на труда, включително в съответствие с подхода на активното приобщаване и в контекста на екологичната и цифровата трансформация, както се подчертава, наред с другото, в Декларацията от Ла Юлп относно бъдещето на Европейския стълб на социалните права ([38]). Следва да се гарантират подходящи условия на труд, включително безопасността и здравето при работа, както и физическото и психичното здраве на работниците.	Необходим е съгласуван набор от активни политики по заетостта, състоящи се от стимули за временно и целево наемане на работа и преход, политики за умения, включващи ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и целенасочени, ефективни и адаптивни услуги в областта на заетостта, за да се подкрепят преходите на пазара на труда и да се оползотвори неизползваният потенциал на пазара на труда, включително в съответствие с подхода на активното приобщаване и в контекста на екологичната и цифровата трансформация, както се подчертава, наред с другото, в Декларацията от Ла Юлп относно бъдещето на Европейския стълб на социалните права ([38]). Следва да се гарантират подходящи условия на труд, включително безопасността и здравето при работа, както и физическото и психичното здраве на работниците. ***Поради това съществува спешна необходимост от пакет относно качествената заетост, включително законодателни инициативи за достойни условия на труд по отношение на дистанционната работа, правото на откъсване от работната среда и изкуствения интелект (ИИ) на работното място; преразглеждане на директивите относно обществените поръчки, за да се гарантира, че насърчават колективното договаряне; подход „нулева смъртност“, насочен към предотвратяване на смъртни случаи, свързани с работата, включително предотвратяване на опасностите за работниците от екстремни метеорологични условия, причинени от изменението на климата, и психосоциални рискове на работното място; рамкова директива относно схемите за минимален доход; увеличаване на специалния бюджет на Европейската гаранция за децата до най-малко 20 милиарда евро; и устойчиви на изменението на климата защитни мрежи, които интегрират адаптирането към изменението на климата в програми за социална закрила и рамка за ориентирани към търсенето инициативи за пряка заетост в подкрепа на приобщаването на работниците на пазара на труда, които са изправени пред пропени на пазара на труда или дългосрочна безработица.***
([38]) Декларация от Ла Юлп относно бъдещето на Европейския стълб на социалните права. Ла Юлп, Белгия, 16 април 2024 г.	([38]) Декларация от Ла Юлп относно бъдещето на Европейския стълб на социалните права. Ла Юлп, Белгия, 16 април 2024 г.

Изменение 11

Предложение за решение

Съображение 13 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Дискриминацията във всичките ѝ форми следва да бъде ***преодоляна***, равенството между половете да бъде гарантирано и да бъде ***подкрепена*** заетостта на младите хора. Равният достъп и възможности за всички следва да бъдат гарантирани, а бедността и социалното изключване, ***по-специално на*** децата, хората с увреждания ***и*** ромите, следва да ***бъдат ограничени***, по-специално като се гарантира ефективно функциониране на паза-	Дискриминацията във всичките ѝ форми следва да бъде ***елиминирана***, равенството между половете да бъде гарантирано и да бъде ***насърчавана*** заетостта на младите хора ***и на хората над 50 годишна възраст***. Равният достъп и възможности за всички следва да бъдат гарантирани, а бедността и социалното изключване – ***изкоренени***, ***със специален акцент върху уязвимите групи, а именно*** децата, хората с увреждания,

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
рите на труда и подходящи и приобщаващи системи за социална закрила, както е посочено в Препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. и Препоръката на Съвета от 30 януари 2023 г. ([39]) Освен това следва да се премахнат пречките пред приобщаващото и ориентирано към бъдещето образование, обучение, учене през целия живот и участие на пазара на труда, а държавите членки следва да инвестират в образованието и грижите в ранна детска възраст в съответствие с Европейската гаранция за децата и Препоръката на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст („целите от Барселона за 2030 г."), в повишаването на привлекателността и приобщаващия характер на професионалното образование и обучение в съответствие с Препоръката на Съвета относно професионалното образование и обучение, както и в областта на цифровите и екологичните умения в съответствие с плана за действие в областта на цифровото образование, Препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и Препоръката на Съвета относно пътищата към успех в училище. Достъпът до жилища на достъпни цени, включително социални жилища, е необходимо условие за гарантирането на равни възможности. Навременният и равен достъп до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи в съответствие с Препоръката на Съвета относно достъпа до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи, както и здравните услуги, включително превенцията и насърчаването на здравните грижи, са от особено значение с оглед на потенциалните бъдещи рискове за здравето и в контекста на застаряващите общества.	***самотните родители, етническите малцинства, например*** ромите, ***ЛГБТИК+ лицата, хората, живеещи в отдалечени и селски райони, и възрастните хора. Това*** следва да ***бъде направено***, по-специално като се гарантира ефективно функциониране на пазарите на труда и подходящи и приобщаващи системи за социална закрила, както е посочено в Препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. и Препоръката на Съвета от 30 януари 2023 г. ([39]). Освен това следва да се премахнат пречките пред приобщаващото и ориентирано към бъдещето образование, обучение***, преквалификация***, учене през целия живот и участие на пазара на труда, а държавите членки следва да инвестират в образованието и грижите в ранна детска възраст в съответствие с Европейската гаранция за децата и Препоръката на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст („целите от Барселона за 2030 г."), в повишаването на привлекателността и приобщаващия характер на професионалното образование и обучение в съответствие с Препоръката на Съвета относно професионалното образование и обучение, както и в областта на цифровите и екологичните умения в съответствие с плана за действие в областта на цифровото образование, Препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и Препоръката на Съвета относно пътищата към успех в училище. Достъпът до ***достойни*** жилища на достъпни цени, включително социални жилища, е необходимо условие за гарантирането на равни възможности***, поради което Съюзът и държавите членки следва да предприемат необходимите действия за да спомогнат за осигуряването на жилища на достъпни цени за всички. Бездомничеството е една от най-крайните форми на социално изключване, която оказва отрицателно въздействие върху физическото и психичното здраве, благосъстоянието и качеството на живот на хората, както и върху достъпа им до заетост и други икономически и социални услуги***. Навременният и равен достъп до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи в съответствие с Препоръката на Съвета относно достъпа до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи, както и здравните услуги, включително превенцията и насърчаването на здравните грижи, са от особено значение с оглед на потенциалните бъдещи рискове за здравето и в контекста на застаряващите общества. ***Необходимо е да се насърчи и приемането на мерки за намаляване на съществуващите разлики в покупателната способност между регионите и в рамките на държавите членки, като се има предвид, че едно по-приобщаващо възходящо социално-икономическо сближаване може да окаже положително въздействие върху разпределението на възможностите в целия Съюз. Особено внимание следва да се обърне на хората с нископлатени професии, например учители и други специалисти в областта на образованието, специалисти в социалния и здравния сектор, транспортни и селскостопански работници. И накрая, в своите академични учебни планове държавите членки следва да включат програми за насърчаване на разбирането и оценяването на основните принципи на Съюза, като демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, за да се насърчи повишаването на осведомеността и активното участие на младите хора в европейския демократичен живот.***
([39]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).	([39]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).

Изменение 12

Предложение за решение

Съображение 13 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Потенциалът на хората с увреждания да допринасят за икономическия растеж и социалното развитие следва да бъде допълнително реализиран в съответствие със стратегията за правата на хората с увреждания ([40]), в която държавите членки се приканват да определят цели за заетост и учене за възрастни за хората с увреждания. В Стратегическата рамка на ЕС за ромите се подчертава потенциалът в маргинализираните ромски общности за намаляване на недостига на работна ръка и умения и се цели намаляване на разликата в трудовата заетост между ромите и общото население поне наполовина ([41]). Новите технологии и променящите се работни места в целия Съюз позволяват по-гъвкави схеми на работа, както и по-добра производителност и баланс между професионалния и личния живот, като същевременно допринасят за изпълнението на екологичните ангажименти на Съюза. Тези развития поставят и нови предизвикателства пред пазарите на труда, които се отразяват на условията на труд, здравето и безопасността на работното място и реалния достъп до адекватна социална закрила за работниците и самостоятелно заетите лица. Държавите членки следва да гарантират, че новите форми на организация на труда водят до качествени и подходящи здравословни и безопасни работни места и условия на труд, както и баланс между професионалния и личния живот, като се запазват установените трудови и социални права и се укрепва европейският социален модел.	Потенциалът на хората с увреждания да допринасят за икономическия растеж и социалното развитие следва да бъде допълнително реализиран в съответствие със стратегията за правата на хората с увреждания ([40]), в която държавите членки се приканват да определят цели за заетост и учене за възрастни за хората с увреждания. В Стратегическата рамка на ЕС за ромите се подчертава потенциалът в маргинализираните ромски общности за намаляване на недостига на работна ръка и умения и се цели намаляване на разликата в трудовата заетост между ромите и общото население поне наполовина ([41]). Новите технологии и променящите се работни места в целия Съюз позволяват по-гъвкави схеми на работа, както и по-добра производителност и баланс между професионалния и личния живот, като същевременно допринасят за изпълнението на екологичните ангажименти на Съюза. Тези развития поставят и нови предизвикателства пред пазарите на труда, които се отразяват на условията на труд, здравето и безопасността на работното място и реалния достъп до адекватна социална закрила за работниците и самостоятелно заетите лица. Държавите членки следва да гарантират, че новите форми на организация на труда водят до качествени и подходящи здравословни и безопасни работни места и условия на труд, както и баланс между професионалния и личния живот***, активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве***, като се запазват установените трудови и социални права и се укрепва европейският социален модел.
([40]) COM(2021) 101 final.	([40]) COM(2021)0101 final.
([41]) Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2020—2030 г., COM(2020) 620 final.	([41]) Стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2020—2030 г., COM(2020)0620.

Изменение 13

Предложение за решение

Приложение – насока 5 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва активно да насърчават устойчива социална пазарна икономика и да улесняват и подкрепят инвестициите в създаването на качествени работни места, като се възползват и от потенциала, свързан с цифровия и екологичния преход, с оглед на водещите цели на Съюза и националните цели за 2030 г. по отношение на заетостта. За тази цел ***те*** следва да ***намалят пречките, пред които са изправени*** предприятията ***при наемането на работници,*** да насърчават отговорното предприемачество и действителната самостоятелна заетост, ***и*** по-специално да подкрепят създаването и разрастването на микро-, малки и средни предприятия, включително чрез достъп до финансиране. Държавите членки следва активно да насърчават развитието на социалната икономика, включително на социалните предприятия, и да използват пълния ѝ потенциал. Те следва да разработят подходящи мерки и стратегии за социалната икономика***,*** да насърчават социалните иновации ***и*** да поощряват модели на стопанска дейност, които създават възможности за качествени работни места и водят до социално благосъстояние, особено на местно равнище,	Държавите членки следва активно да насърчават устойчива социална пазарна икономика и да улесняват и подкрепят инвестициите в създаването на качествени работни места, като се възползват и от потенциала, свързан с цифровия и екологичния преход, с оглед на водещите цели на Съюза и националните цели за 2030 г. по отношение на заетостта. ***Ако е добре предвиден и финансиран в значителна степен, преходът към устойчиви, възобновяеми и кръгови икономики генерира потенциал за създаване на значителен брой нови работни места и за превръщане на съществуващата заетост в екологосъобразни и устойчиви работни места в повечето сектори.*** За тази цел ***държавите членки*** следва да ***улеснят наемането на работа на хората от*** предприятията***, да инвестират в значителна степен в екологичния преход и*** да насърчават ***професионалното образование и обучение,*** отговорното предприемачество и действителната самостоятелна заетост, ***включително сред жените, младите хора, възрастните хора и други групи в неравностойно положение. Те следва*** по-специално да

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
включително в кръговата икономика и в териториите, които са най-засегнати от прехода към екосъобразна икономика, включително чрез целенасочена финансова и техническа подкрепа.	подкрепят създаването и разрастването на микро-, малки и средни предприятия, включително чрез ***по-добър*** достъп до финансиране. Държавите членки следва ***да прилагат изцяло плана за действие за социалната икономика и Зеления пакт и*** активно да насърчават развитието на социалната икономика, включително на социалните предприятия, и да използват пълния ѝ потенциал. Те следва да разработят подходящи мерки и стратегии за социалната икономика ***и*** да насърчават социалните иновации***. Държавите членки следва*** да поощряват модели на стопанска дейност, които създават възможности за качествени работни места и водят до социално благосъстояние, особено на местно равнище, включително в кръговата икономика и в териториите, които са най-засегнати от прехода към екосъобразна икономика, включително чрез целенасочена финансова и техническа подкрепа.

Изменение 14

Предложение за решение

Приложение – насока 5 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
За да се повиши устойчивостта при евентуални икономически сътресения и/или сътресения на пазара на труда, важна роля играят добре разработените схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и други подобни мерки. ***Те*** могат също така да подпомогнат структурните трансформации, като улеснят и подкрепят процесите на преструктуриране и преразпределение на работната сила от западащи към нововъзникващи сектори, като по този начин се повишава производителността, запазва се заетостта и се подпомага модернизирането на икономиката, включително чрез свързаното с това развитие на уменията. Следва да се обмислят добре разработени стимули за наемане на работа и преход, както и мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация, за да се подкрепят създаването на качествени работни места и преходът към друго работно място през целия трудов живот и да се преодолее недостигът на работна ръка и умения, също и с оглед на цифровата и екологичната трансформация, демографските промени, както и отражението на руската агресивна война срещу Украйна.	За да се повиши устойчивостта при евентуални икономически сътресения и/или сътресения на пазара на труда, важна роля играят добре разработените схеми за подпомагане на работата на непълно работно време***, например разработените в контекста на Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства,*** и други подобни мерки. ***Държавите членки следва да се справят с въздействието на настоящите и бъдещите кризи, включително засилващото се въздействие на изменението на климата върху пазара на труда, например горещи вълни, суши или горски пожари. Схемите за подпомагане на работата на непълно работно време*** могат също така да подпомогнат структурните трансформации, като улеснят и подкрепят процесите на преструктуриране и преразпределение на работната сила от западащи към нововъзникващи сектори, като по този начин се повишава производителността, запазва се заетостта и се подпомага модернизирането на икономиката, включително чрез свързаното с това развитие на уменията. Следва да се обмислят добре разработени стимули за наемане на работа и преход, ***учене през целия живот, професионално образование и обучение,*** както и мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация, ***разработвани в тясно сътрудничество със социалните партньори,*** за да се подкрепят създаването на качествени работни места и преходът към друго работно място през целия трудов живот и да се преодолее недостигът на работна ръка и умения, също и с оглед на цифровата и екологичната трансформация, демографските промени, както и отражението на руската агресивна война срещу Украйна. ***Трудностите при наемането на работници и недостигът на работна ръка са особено разпространени в секторите с неблагоприятни условия на труд и лошо качество на работните места. Създаването на качествени работни места и прилагането на стратегии за задържане на работниците са от съществено значение за привличане на квалифицирани работници. Държавите членки следва да насърчават работодателите да осигуряват достойни условия на труд и заетост и да инвестират в работната си сила.***

Изменение 16

Предложение за решение

Приложение – насока 5 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки, включително тези, в които има законоустановена минимална работна заплата, следва да насърчават колективното договаряне за определяне на заплатите и да гарантират ефективно участие на социалните партньори по прозрачен и предвидим начин, като позволяват адекватно адаптиране на заплатите към промените в ***производителността*** и насърчават справедливо заплащане, което позволява достоен стандарт на живот, с обръщане на специално внимание на групите с ниски и средни доходи с оглед засилване на възходящата социално-икономическа конвергенция. Механизмите за определяне на заплатите трябва да отчитат и социално-икономическите условия, включително ръста на заетостта, конкурентоспособността, покупателната способност и промените по региони и сектори. Зачитайки националните практики и автономността на социалните партньори, държавите членки и социалните партньори следва да гарантират, че всички работници получават адекватно заплащане, като се ползват пряко или непряко от колективни трудови договори или адекватни законоустановени минимални работни заплати, с отчитане на тяхното въздействие върху конкурентоспособността, създаването на качествени работни места, покупателната способност и бедността сред работещите.	Държавите членки, включително тези, в които има законоустановена минимална работна заплата, следва да насърчават колективното договаряне за определяне на заплатите и да гарантират ефективно участие на социалните партньори по прозрачен и предвидим начин, като позволяват адекватно адаптиране на заплатите към промените в ***дългосрочната производителност, инфлацията и разходите за живот*** и насърчават справедливо заплащане, което позволява достоен стандарт на живот ***за всички работници***, с обръщане на специално внимание на групите с ниски и средни доходи с оглед засилване на възходящата социално-икономическа конвергенция. Механизмите за определяне на заплатите трябва да отчитат и социално-икономическите условия, включително ръста на заетостта, конкурентоспособността, покупателната способност и промените по региони и сектори. Зачитайки националните практики и автономността на социалните партньори, държавите членки и социалните партньори следва да гарантират, че всички работници получават адекватно заплащане, като се ползват пряко или непряко от колективни трудови договори или адекватни законоустановени минимални работни заплати, с отчитане на тяхното въздействие върху конкурентоспособността, създаването на качествени работни места, покупателната способност и бедността сред работещите.

Изменение 17

Предложение за решение

Приложение – насока 5 – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	За да се избегне преместването на предприятия като офшорни дружества, които са получили европейска помощ, от съществено значение е да се преразгледат съществуващите правила за държавните помощи и програмите за финансиране и да се установят стратегически решения, насочени към поддържане на промишлената база в Съюза. Това включва укрепване на европейската стратегическа автономност и насърчаване на стабилна европейска промишлена политика. Освен това преходът трябва да бъде придружен от социални мерки и мерки за заетост, за да се гарантира справедлив преход за всички, като се гарантира, че нито един работник или общност няма да бъдат пренебрегнати по време на този процес.

Изменение 18

Предложение за решение

Приложение – насока 6 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
В контекста на цифровия и екологичния преход, демографските промени и руската агресивна война срещу Украйна държавите членки следва да насърчават устойчивостта, производителността, конкурентоспособността, пригодността за заетост и развитието ***на човешкия капитал, като стимулират*** придобиването на умения и компетентности през целия живот на хората и отговарят на настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда, включително с оглед на водещите цели на Съюза и националните цели за 2030 г. по отношение на уменията. Държавите членки следва също така да модернизират и да инвестират в своите системи за образование и обучение, за да осигурят висококачествено и приобщаващо образование и обучение, включително професионално образование и обучение, да подобрят образователните резултати и предоставянето на умения и компетентности, необходими за екологичния и цифровия преход, и да осигурят достъп до цифрово обучение, езиково обучение (например в случай на бежанци, включително от Украйна, или за улесняване на достъпа до пазара на труда в трансграничните региони) и придобиване на предприемачески умения. Държавите членки следва да работят съвместно със социалните партньори, доставчиците на образование и обучение, предприятията и други заинтересовани страни, също и в контекста на плана за действие за справяне с недостига на работна ръка и умения, представен от Комисията през март 2024 г., за преодоляване на структурните слабости в системите на образованието и обучението и за подобряване на тяхното качество и значение за пазара на труда, включително чрез целенасочена финансова и техническа подкрепа. Това би допринесло и за създаване на условия за екологичния и цифровия преход, за преодоляване на несъответствията между уменията и изискванията на пазара на труда и недостига на работна ръка, включително за дейности, свързани с промишлеността с нулеви нетни емисии и сектора на цифровите технологии, включително тези, които са от значение за икономическата сигурност на ЕС, както и тези, свързани с екологичния преход, като например внедряването на енергия от възобновяеми източници или саниране на сгради.	В контекста на цифровия и екологичния преход, демографските промени и руската агресивна война срещу Украйна държавите членки следва да насърчават устойчивостта, производителността, ***приобщаването,*** конкурентоспособността, пригодността за заетост и развитието ***и*** придобиването на умения и компетентности през целия живот на хората и отговарят на настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда, включително с оглед на водещите цели на Съюза и националните цели за 2030 г. по отношение на уменията. Държавите членки следва също така да модернизират и да инвестират в своите системи за образование и обучение, за да осигурят висококачествено и приобщаващо образование и обучение, включително професионално образование и обучение, да подобрят образователните резултати и предоставянето на умения и компетентности, необходими за екологичния и цифровия преход, и да осигурят достъп до цифрово обучение, езиково обучение (например в случай на бежанци, включително от Украйна, или за улесняване на достъпа до пазара на труда в трансграничните региони) и придобиване на предприемачески умения***, които все още не са включени в типичните образователни планове***. Държавите членки следва да работят съвместно със социалните партньори, доставчиците на образование и обучение, предприятията и други заинтересовани страни, също и в контекста на плана за действие за справяне с недостига на работна ръка и умения, представен от Комисията през март 2024 г., за преодоляване на структурните слабости в системите на образованието и обучението и за подобряване на тяхното качество и значение за пазара на труда, включително чрез целенасочена финансова и техническа подкрепа. ***Правото на платен отпуск за обучение за професионални цели следва да се насърчава, за да се даде възможност на работниците да посещават програми за обучение в работно време и безплатно за тях, в съответствие с приложимите конвенции на Международната организация на труда.*** Това би допринесло и за създаване на условия за екологичния и цифровия преход, за преодоляване на несъответствията между уменията и изискванията на пазара на труда и недостига на работна ръка, включително за дейности, свързани с промишлеността с нулеви нетни емисии и сектора на цифровите технологии, включително тези, които са от значение за икономическата сигурност на ЕС, както и тези, свързани с екологичния преход, като например внедряването на енергия от възобновяеми източници или саниране на сгради. ***Достойните условия на труд, включващи, наред с другото, справедливо заплащане, стандартни трудови договори, достъп до социална закрила, възможности за учене през целия живот, здравословни и безопасни условия на труд, добро равновесие между професионалния и личния живот, разумно работно време, представителство на работниците, демокрация на работното място и колективно договаряне, играят решаваща роля за привличането и задържането на квалифицирани работници.***

Изменение 19

Предложение за решение

Приложение – насока 6 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Следва да се обърне специално внимание на ***преодоляване*** на ***проблема с влошаването*** на образователните резултати на младите хора, особено в областта на основните умения. Необходими са действия за преодоляване на предизвикателствата, пред които е изправена учителската професия, включително нейната привлекателност, за справяне с недостига на учители и за необходимостта от инвестиции в компетентностите на учителите и обучителите в областта на цифровите умения. Освен това системите за образование и обучение следва да предоставят ключови компетентности на всички учещи, включително основни и цифрови умения, както и трансверсални компетентности и критично мислене с оглед на заплахата от дезинформация, които да положат основите за приспособимост и устойчивост през целия живот, като същевременно се гарантира, че учителите са подготвени да насърчават тези компетентности сред учещите. Държавите членки следва да подкрепят достъпа на възрастните в трудоспособна възраст до обучение и да повишават стимулите и мотивацията на лицата да търсят обучение, включително, когато е целесъобразно, чрез индивидуални сметки за обучение, и да гарантират възможността за тяхното прехвърляне по време на професионалните преходи, както и чрез надеждна система за оценка на качеството на обучението. Държавите членки следва да проучат използването на микроудостоверенията с цел подпомагане на ученето през целия живот и пригодността за заетост. Те следва да дадат възможност на всеки човек да предвижда нуждите на пазара на труда и по-добре да се адаптира към тях, по-специално чрез непрекъсната преквалификация и повишаване на квалификациите и предоставянето на интегрирани насоки и консултации, с оглед на подкрепата на справедливи преходи за всички, подобряване на резултатите в областта на заетостта и социалната сфера, както и подобряване на производителността, намиране на решение на недостига на работна ръка и несъответствията между уменията и изискванията на пазара на труда, подобряване на цялостната устойчивост на икономиката спрямо сътресения и улесняване на потенциалните корекции.	Следва да се обърне специално внимание на ***преодоляването*** на ***всяко влошаване*** на образователните резултати на младите хора, особено в областта на основните умения. Необходими са действия за преодоляване на предизвикателствата, пред които е изправена учителската професия, включително нейната привлекателност, за справяне с недостига на учители и за необходимостта от инвестиции в компетентностите на учителите и обучителите в областта на цифровите умения. Освен това системите за образование и обучение следва да предоставят ключови компетентности на всички учещи, включително основни и цифрови умения, както и трансверсални компетентности и критично мислене с оглед на заплахата от дезинформация, които да положат основите за приспособимост и устойчивост през целия живот***, необходими за успешен преход, особено в контекста на изменението на климата***, като същевременно се гарантира, че учителите са подготвени да насърчават тези компетентности сред учещите. Държавите членки следва да подкрепят достъпа на възрастните в трудоспособна възраст до обучение и да повишават стимулите и мотивацията на лицата да търсят обучение, включително, когато е целесъобразно, чрез индивидуални сметки за обучение, и да гарантират възможността за тяхното прехвърляне по време на професионалните преходи, както и чрез надеждна система за оценка на качеството на обучението. Държавите членки следва да проучат използването на микроудостоверенията с цел подпомагане на ученето през целия живот и пригодността за заетост. Те следва да дадат възможност на всеки човек да предвижда нуждите на пазара на труда и по-добре да се адаптира към тях, по-специално чрез непрекъсната преквалификация и повишаване на квалификациите и предоставянето на интегрирани насоки и консултации, с оглед на подкрепата на справедливи преходи за всички***, със специално внимание към работниците над 50-годишна възраст***, подобряване на резултатите в областта на заетостта и социалната сфера, както и подобряване на производителността, намиране на решение на недостига на работна ръка и несъответствията между уменията и изискванията на пазара на труда, подобряване на цялостната устойчивост на икономиката спрямо сътресения и улесняване на потенциалните корекции.

Изменение 20

Предложение за решение

Приложение – насока 6 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да насърчават равните възможности за всички, като се справят с неравенствата в системите за образование и обучение, включително по отношение на регионалния обхват. По-специално, в съответствие с новите „цели от Барселона“ и Европейската гаранция за детето на децата	Държавите членки следва да насърчават равните възможности за всички, като се справят с неравенствата в системите за образование и обучение, включително по отношение на регионалния обхват. По-специално, в съответствие с новите „цели от Барселона“ и Европейската гаранция за детето на децата след-

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
следва да се осигури достъп до образование и грижи в ранна детска възраст, които са финансово достъпни и с високо качество. Държавите членки следва да повишат общото равнище на квалификация, да намалят броя на преждевременно напускащите системата на образование и обучение, да подпомогнат равнопоставения достъп до образование на деца от групи в неравностойно положение и отдалечени райони, да увеличат привлекателността на професионалното образование и обучение (ПОО), да оказват подкрепа за достъпа до висше образование и за неговото завършване, както и да увеличат броя на завършилите образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) както в ПОО, така и във висшето образование, особено при жените. Следва също така да се подкрепят най-добрите показатели и високите постижения при образователните резултати, като се има предвид тяхната роля за насърчаване на бъдещия потенциал за иновации на ЕС. Държавите членки следва да улеснят прехода на младите хора от образование към заетост чрез качествени стажове и чиракуване, както и да увеличат участието на възрастните в продължаващо обучение, особено сред учещите в неравностойно положение и най-нискоквалифицираните. Като вземат предвид новите изисквания в обществата в условията на цифровизация, екологичен преход и застаряване на населението, държавите членки следва да актуализират и увеличат предоставянето и възприемането на гъвкави форми на начално и продължаващо ПОО, да засилят ученето в процеса на работа в своите системи за професионално образование и обучение, включително чрез достъпно качествено и ефективно чиракуване, и да подкрепят нискоквалифицираните възрастни да запазят пригодността си за заетост. Освен това държавите членки следва да повишат значимостта на висшето образование за пазара на труда и ***когато е целесъобразно,*** за научните изследвания; да подобрят наблюдението и прогнозирането на уменията; да направят уменията по-видими, а квалификациите — съпоставими, включително и придобитите в чужбина, и да осигурят по-последователно използване на общите за ЕС системи за класификация (напр. ESCO); и да увеличат възможностите за признаване и валидиране на умения и компетентности, придобити извън формалното образование и обучение, включително за бежанците и лицата със статут на временна закрила. Освен използването на неоползотворения потенциал на местната работна сила в ЕС, ***привличането на таланти и умения от държави извън ЕС чрез управлявана*** миграция и предотвратяването на експлоататорски условия на труд могат също да допринесат за решаването на недостига на умения и работна ръка, включително този, свързан с екологичния и цифровия преход, като например в секторите на НТИМ, здравеопазването и дългосрочните грижи.	ва да се осигури достъп до образование и грижи в ранна детска възраст, които са финансово достъпни и с високо качество. Държавите членки следва да повишат общото равнище на квалификация, да намалят броя на преждевременно напускащите системата на образование и обучение, да подпомогнат равнопоставения достъп до образование на деца от групи в неравностойно положение и отдалечени райони, да увеличат привлекателността на професионалното образование и обучение (ПОО), да оказват подкрепа за достъпа до висше образование и за неговото завършване, както и да увеличат броя на завършилите образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) както в ПОО, така и във висшето образование, особено при жените. Следва също така да се подкрепят най-добрите показатели и високите постижения при образователните резултати, като се има предвид тяхната роля за насърчаване на бъдещия потенциал за иновации на ЕС. Държавите членки следва да улеснят прехода на младите хора от образование към заетост чрез ***платени*** качествени стажове и чиракуване, както и да увеличат участието на възрастните в продължаващо обучение, особено сред учещите в неравностойно положение и най-нискоквалифицираните. Като вземат предвид новите изисквания в обществата в условията на цифровизация, екологичен преход и застаряване на населението, държавите членки следва да актуализират и увеличат предоставянето и възприемането на гъвкави форми на начално и продължаващо ПОО, да засилят ученето в процеса на работа в своите системи за професионално образование и обучение, включително чрез достъпно качествено и ефективно чиракуване, и да подкрепят нискоквалифицираните възрастни да запазят пригодността си за заетост. Освен това***, когато е целесъобразно,*** държавите членки следва да повишат значимостта на висшето образование за пазара на труда и за научните изследвания; да подобрят наблюдението и прогнозирането на уменията; да направят уменията по-видими, а квалификациите — съпоставими, включително и придобитите в чужбина, и да осигурят по-последователно използване на общите за ЕС системи за класификация (напр. ESCO); и да увеличат възможностите за признаване и валидиране на умения и компетентности, придобити извън формалното образование и обучение, включително за бежанците и лицата със статут на временна закрила. Освен използването на неоползотворения потенциал на местната работна сила в ЕС, ***отварянето на законни пътища за*** миграция и предотвратяването на експлоататорски условия на труд ***чрез осигуряване на равно третиране между местните работници и гражданите на трети държави*** миграция и предотвратяването на експлоататорски условия на труд могат също да допринесат за решаването на недостига на умения и работна ръка, включително този, свързан с екологичния и цифровия преход, като например в секторите на НТИМ, ***както и в*** здравеопазването и дългосрочните грижи***, образованието, транспорта и строителството. Държавите членки следва също така да гарантират, че трудовата миграция не води до влошаване на съществуващите условия на труд за местните работници. Приемането на резерв на ЕС от таланти, съчетан с амбициозно транспониране на Директивата за синята карта на ЕС, би могло да предложи възможности за справяне с недостига на работна ръка в различните равнища на умения и сектори.***

Изменение 21

Предложение за решение

Приложение – насока 6 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да предоставят на безработните и на неактивните лица ефективна, навременна, координирана и съобразена с нуждите им помощ въз основа на подкрепата за търсене на работа, обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация и достъп до други услуги за подпомагане, като обръщат специално внимание на уязвимите групи и на хората, засегнати от ***екологичния*** и ***цифровия*** преход или сътресенията на пазара на труда. С цел значително намаляване и предотвратяване на дългосрочната и структурната безработица***,*** възможно най-бързо***, най-късно след 18 месеца безработица,*** следва да се приложат всеобхватни стратегии, които включват изготвянето на задълбочени индивидуални оценки на безработните. Младежката безработица и проблемът с младежите, незаети с работа, учене или обучение (NEET), следва да продължат да се решават чрез превенция на преждевременното напускане на системата на образование и обучение и структурно подобряване на прехода от училище към работа, включително чрез пълното прилагане на засилената гаранция за младежта, която следва също така да подпомогне възможностите за качествена младежка заетост. Освен това държавите членки следва да увеличат усилията си, по-специално за да подчертаят как екологичният и цифровият преход предлагат нова перспектива за бъдещето и възможности за младите хора на пазара на труда.	Държавите членки следва да предоставят на безработните и на неактивните лица ефективна, навременна, координирана и съобразена с нуждите им помощ въз основа на подкрепата за търсене на работа, обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация и достъп до други услуги за подпомагане, като обръщат специално внимание на уязвимите групи и на хората, засегнати от ***необходимия екологичен*** и ***цифров*** преход или сътресенията на пазара на труда. С цел значително намаляване и предотвратяване на дългосрочната и структурната безработица възможно най-бързо следва да се приложат всеобхватни стратегии, които включват изготвянето на задълбочени индивидуални оценки на безработните. Младежката безработица и проблемът с младежите, незаети с работа, учене или обучение (NEET), следва да продължат да се решават чрез превенция на преждевременното напускане на системата на образование и обучение и структурно подобряване на прехода от училище към работа, включително чрез пълното прилагане на засилената гаранция за младежта, която следва също така да подпомогне възможностите за качествена младежка заетост. Освен това държавите членки следва да увеличат усилията си, по-специално за да подчертаят как екологичният и цифровият преход предлагат нова перспектива за бъдещето и възможности за младите хора на пазара на труда.

Изменение 22

Предложение за решение

Приложение – насока 6 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да се стремят към премахване на пречките и демотивиращите фактори, както и към предоставяне на стимули за участие на пазара на труда, особено за хората с ниски доходи, вторите работещи членове на домакинствата (често жените) и тези, които са най-отдалечени от пазара на труда, включително хората с мигрантски произход и ***маргинализираните роли***. С оглед на големия недостиг на работна ръка в някои професии и сектори (по-специално в секторите на НТИМ, здравеопазването и дългосрочните грижи, образованието, транспорта и строителството) държавите членки следва да допринесат за насърчаване на предлагането на работна ръка, по-специално чрез насърчаване на адекватно заплащане и условия на труд, като гарантират, че проектирането на данъчните и осигурителните системи ***насърчава*** участието на пазара на труда и че активните политики по заетостта са ефективни и достъпни, при зачитане на ролята на социалните партньори. Държавите членки следва също така да подкрепят осигуряването на адаптирана работна среда за хората с увреждания, включително чрез целева финансова и	Държавите членки следва да се стремят към премахване на пречките и демотивиращите фактори, както и към предоставяне на стимули за участие на пазара на труда, особено за хората с ниски доходи, вторите работещи членове на домакинствата (често жените) и тези, които са най-отдалечени от пазара на труда, включително хората с мигрантски произход и ***ромите***. С оглед на големия недостиг на работна ръка в някои професии и сектори (по-специално в секторите на НТИМ, здравеопазването и дългосрочните грижи, образованието, транспорта и строителството) държавите членки следва да допринесат за насърчаване на предлагането на работна ръка, по-специално чрез насърчаване на адекватно заплащане и ***достойни*** условия на труд, като гарантират, че проектирането на данъчните и осигурителните системи ***подкрепя*** участието на пазара на труда и че активните политики по заетостта са ефективни и достъпни, при зачитане на ролята на социалните партньори. Държавите членки следва също така да подкрепят осигуряването на адаптирана работна среда за хората с увреждания, включително чрез целева финансова и техничес-

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
техническа подкрепа, информиране и повишаване на осведомеността и услуги, които им дават възможност да участват на пазара на труда и в обществото. Следва да се преодолеят разликите в заетостта и заплащането на жените и мъжете, както и свързаните с пола стереотипи. Държавите членки следва да гарантират равенство между половете и по-голямо участие на жените на пазара на труда, включително чрез осигуряването на равни възможности и кариерно развитие и премахването на пречките пред достъпа до ръководни постове на всички равнища на вземане на решения, както и чрез борба с насилието и тормоза на работното място, които са проблем, засягащ основно жените. Необходимо е да се осигури равно заплащане за еднакъв или равностоен труд, както и прозрачност на заплащането. Следва да се насърчава съвместяването на професионалния, семейния и личния живот както за жените, така и за мъжете, по-специално чрез достъп до финансово достъпни и качествени дългосрочни грижи и услуги за образование и грижи в ранна детска възраст, както и чрез адекватни политики, съобразени с промените в сферата на труда, предизвикани от цифровизацията. Държавите членки следва да гарантират достъп на родителите и другите лица с отговорности за полагане на грижи до подходящи отпуски по семейни причини и гъвкави схеми на работа, с цел постигане на равновесие между професионалния, семейния и личния живот, както и да насърчават балансираното използване на тези права между родителите.	ка подкрепа, информиране и повишаване на осведомеността и услуги, които им дават възможност да участват на пазара на труда и в обществото***, при което социалната икономика би могла да играе ключова роля при обезпечаването на качествени работни места за хората с увреждания. Различните насоки, разработени в рамките на пакета за заетостта на Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2023 – 2030 г., следва да бъдат изцяло приложени на работното място. Следва да се обърне особено внимание на правото на разумни улеснения, прилагането на стратегии за задържане и борбата с дискриминационните практики.*** Следва да се преодолеят разликите в заетостта и заплащането на жените и мъжете, както и свързаните с пола ***професионални*** стереотипи ***и сегментираните по полов признак пазари на труда, отразяващи систематичните различия между половете по отношение на достъпа до съответното образование и обучение***. Държавите членки следва да гарантират равенство между половете и по-голямо участие на жените на пазара на труда, включително чрез осигуряването на равни възможности и кариерно развитие и премахването на пречките пред достъпа до ръководни постове на всички равнища на вземане на решения, както и чрез борба с насилието и тормоза на работното място, които са проблем, засягащ основно жените. Необходимо е да се осигури равно заплащане за еднакъв или равностоен труд, както и прозрачност на заплащането. Следва да се насърчава съвместяването на професионалния, семейния и личния живот както за жените, така и за мъжете, по-специално чрез достъп до финансово достъпни и качествени дългосрочни грижи и услуги за образование и грижи в ранна детска възраст, както и чрез адекватни политики, съобразени с промените в сферата на труда, предизвикани от цифровизацията. ***Правото на работниците на откъсване от работната среда е от съществено значение в този контекст.*** Държавите членки следва да гарантират достъп на родителите и другите лица с отговорности за полагане на грижи до подходящи отпуски по семейни причини и гъвкави схеми на работа, с цел постигане на равновесие между професионалния, семейния и личния живот, както и да насърчават балансираното използване на тези права между родителите.

Изменение 23

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
За да извлекат полза от динамичната и продуктивна работна сила и новите трудови и бизнес модели, държавите членки следва да работят съвместно със социалните партньори за постигане на справедливи, прозрачни и предвидими условия на труд, в които има равновесие между правата и задълженията. Те следва да намалят и предотвратят сегментирането на пазара на труда, да се борят с недекларирания труд и фиктивната самостоятелна заетост и да насърчават прехода към безсрочни форми на заетост. Правилата за защита на заетостта, трудовото право и институциите следва да осигуряват ***както подходящи условия за наемане на работа, така и необходимата гъвкавост за работодателите, за да могат бързо***	За да извлекат полза от динамичната и продуктивна работна сила и новите трудови и бизнес модели, държавите членки следва да работят съвместно със социалните партньори за постигане на справедливи, прозрачни и предвидими условия на труд, в които има равновесие между правата и задълженията. Те следва да намалят и предотвратят сегментирането на пазара на труда, да се борят с недекларирания труд и фиктивната самостоятелна заетост и да насърчават прехода към безсрочни форми на заетост. Правилата за защита на заетостта, трудовото право и институциите следва да осигуряват ***с оглед защита на*** трудовите права***, високо равнище на*** социална закрила ***и сигурна трудова заетост, приобщаващо назначаване***

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
да се адаптират към промените в икономическите условия, като защитават трудовите права ***и осигуряват*** социална закрила***, подходящо ниво на сигурност и здравословна, безопасна и*** добре приспособена работна среда за всички работници. Насърчаването на използването на гъвкави схеми на работа, като например работата от разстояние, може да допринесе за по-високи нива на заетост и по-приобщаващи пазари на труда. Освен това държавите членки следва да подкрепят работниците, предприятията и другите участници в цифровата трансформация, включително чрез насърчаване на използването на етични и надеждни инструменти с изкуствен интелект (ИИ). Това може да включва както политики за повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците за нови професии, така и стимули за дружествата да разработват и внедряват технологии, които имат потенциала да повишат производителността, да допълнят човешкия труд и да облекчат недостига на работна ръка в сектори от критично значение. Като цяло, и по-специално в контекста на цифровите технологии, е важно да се гарантира, че се спазват правата на работниците по отношение на работното време, условията на труд, психичното здраве на работното място и баланса между професионалния и личния живот. Трудовите правоотношения, които водят до несигурни условия на труд, ***следва*** да се предотвратяват, включително случаите, свързани с работниците през платформа, ***чрез гарантиране на*** справедливост, прозрачност и отчетност при използването на алгоритми и ***чрез борба срещу*** злоупотребата с нетипични договори. В случаите на несправедливо уволнение следва да се осигури достъп до ефективно и безпристрастно разрешаване на спорове и право на обезщетение, включително подходяща компенсация, когато е приложимо.	***на работа, здравословни и безопасни условия на труд, както*** и добре приспособена работна среда за всички работници***. Същевременно държавите членки следва да гарантират подходяща среда за дружествата и работодателите, за да се адаптират към промените. Държавите членки следва да прилагат изцяло разпоредбите на ЕС в областта на здравословните и безопасни условия на труд, включително задължителните гранични стойности на професионална експозиция, за да работят за намаляване на броя на трудовите злополуки с фатален изход и за предпазване на рака на работното място***. Насърчаването на използването на гъвкави схеми на работа, като например работата от разстояние, може да допринесе за по-високи нива на заетост и по-приобщаващи пазари на труда ***и може да допринесе за достъпа до пазара на труда на досега изключени групи работници. Същевременно съществува риск от размиване на границите между работното време и личния живот, поради което съществува необходимостта от директива относно правото на откъсване от работната среда***. Освен това държавите членки следва да подкрепят работниците, предприятията и другите участници в цифровата трансформация, включително чрез насърчаване на използването на етични и надеждни инструменти с ИИ. Това може да включва както ***разработени в сътрудничество със социалните партньори*** политики за повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците за нови професии, така и стимули за дружествата да разработват и внедряват технологии, които имат потенциала да повишат производителността, да допълнят човешкия труд и да облекчат недостига на работна ръка в сектори от критично значение. Като цяло, и по-специално в контекста на цифровите технологии, е важно да се гарантира, че се спазват правата на работниците по отношение на работното време, ***демокрацията на работното място,*** условията на труд, психичното здраве на работното място и баланса между професионалния и личния живот ***и бивят прилагани равностойно за всички работници, независимо от размера на дружеството или съответния трудов договор***. Трудовите правоотношения, които водят до несигурни условия на труд, ***като например фиктивна самостоятелна заетост, фиктивни стажове или други видове скрита заетост, трябва*** да ***бъдат предотвратени***, включително ***случаи, включващи работници през платформи. Поради това е от съществено значение държавите членки да прилагат директивата относно подобряването на условията на труд при работата през платформа, да гарантират, че хората, работещи през цифрови трудови платформи, могат да се ползват в пълна степен от своите права и социални придобивки, да засилят инспекциите по труда и да въведат възпиращи санкции. Държавите членки следва да гарантират*** справедливост, прозрачност и ***лична*** отчетност при използването на алгоритми и ***да се борят със*** злоупотребата с нетипични договори. В случаите на несправедливо уволнение следва да се осигури достъп до ефективно и безпристрастно разрешаване на спорове и право на обезщетение, включително подходяща компенсация, когато е приложимо.

Изменение 24

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Политиките следва да имат за цел да подобрят и подпомогнат участието на пазара на труда, съответствието между търсенето и предлагането на пазара на труда и преходите, включително с оглед на демографските промени и в регионите в неравностойно положение. Държавите членки следва да предприемат ефективни действия за активизиране и създаване на възможности за лицата, които могат да участват на пазара на труда, особено на слабо представените групи, като например жените и младежите, както и лицата в уязвимо положение, като например нискоквалифицираните лица и дълготрайно безработните лица, лицата с увреждания, лицата с мигрантски произход, включително лицата със статут на временна закрила, лицата от ***пагинализирани*** ромски общности и по-възрастните работници. Държавите членки следва да засилят обхвата и ефективността на активните политики по заетостта, като повишат тяхната целенасоченост, отвореност и обхват и като установят по-добра връзка между тях и социалните услуги, обучението и подпомагането на доходите на безработните, докато търсят работа и въз основа на техните права и задължения. Държавите членки следва да използват възможно най-добре финансирането и техническата подкрепа от ЕС, за да повишат капацитета на публичните служби по заетостта за предоставяне на навременна и съобразена с нуждите помощ на лицата, които търсят работа, да реагират на настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда и да прилагат управление, основано на резултатите, като подкрепят капацитета им за използване на данни и цифрови технологии. ***Частните служби по заетостта също играят важна роля в това отношение.***	Политиките следва да имат за цел да подобрят и подпомогнат участието на пазара на труда, съответствието между търсенето и предлагането на пазара на труда и преходите, включително с оглед на демографските промени и в регионите в неравностойно положение. Държавите членки следва да предприемат ефективни действия за активизиране и създаване на възможности за лицата, които могат да участват на пазара на труда, особено на слабо представените групи, като например жените и младежите, както и лицата в уязвимо положение, като например нискоквалифицираните лица и дълготрайно безработните лица, лицата с увреждания, лицата с мигрантски произход, включително лицата със статут на временна закрила, лицата от ромски общности и по-възрастните работници. Държавите членки следва да засилят обхвата и ефективността на активните политики по заетостта, като повишат тяхната целенасоченост, отвореност и обхват и като установят по-добра връзка между тях и социалните услуги, обучението и подпомагането на доходите на безработните, докато търсят работа и въз основа на техните права и задължения. Държавите членки следва да използват възможно най-добре финансирането и техническата подкрепа от ЕС, ***както и национални ресурси,*** за да повишат капацитета на публичните служби по заетостта за предоставяне на навременна и съобразена с нуждите помощ на лицата, които търсят работа, да реагират на настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда и да прилагат управление, основано на резултатите, като подкрепят капацитета им за използване на данни и цифрови технологии.

Изменение 25

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да предоставят на безработните лица подходящи обезщетения за безработица с ***разумна*** продължителност, в съответствие с внесените от лицето вноски и с националните правила за допустимост***. Обезщетенията за безработица не следва да бъдат демотивиращ фактор за бързото завръщане към заетост и*** следва да ***бъдат придружени*** от активни политики по отношение на пазара на труда, включително мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация, включително с оглед на недостига на работна ръка и умения.	Държавите членки следва да предоставят на безработните лица подходящи обезщетения за безработица с ***достатъчна*** продължителност, в съответствие с внесените от лицето вноски и с националните правила за допустимост ***и въз основа на принципа на недискриминация. Това*** следва да ***бъде придружено*** от активни политики по отношение на пазара на труда, включително мерки за повишаване на квалификацията и преквалификация, включително с оглед на недостига на работна ръка и умения ***и несъответствията, с подкрепата на механизми за взаимно обучение между държавите членки***.

Изменение 26

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Мобилността на учещите, чираците и работниците следва да бъде увеличена и адекватно подкрепена, особено за учещите в професионално образование и обучение с по-малък опит в областта на мобилността, с цел да се подобрят техните умения и пригодност за заетост, да се използва пълният потенциал на европейския пазар на труда и да се допринесе за конкурентоспособността на равнището на ЕС. Следва да се преодолеят пречките пред трудовата мобилност в рамките на ЕС, включително процедурите за признаване на професионалните квалификации или за прехвърляне на придобитите социалноосигурителни права. Следва да се осигурят справедливи и достойни условия за всички, които упражняват трансгранична дейност, като се избягва дискриминацията и се гарантира равно третиране с гражданите на ЕС, прилага се националното законодателство и законодателството на ЕС и се засилва административното сътрудничество между националните администрации по отношение на мобилните работници, като се ползва помощта на Европейския орган по труда.	Мобилността на учещите, чираците и работниците следва да бъде увеличена и адекватно подкрепена, особено за учещите в професионално образование и обучение с по-малък опит в областта на мобилността, с цел да се подобрят техните умения и пригодност за заетост, да се използва пълният потенциал на европейския пазар на труда и да се допринесе за конкурентоспособността на равнището на ЕС. Следва да се преодолеят пречките пред трудовата мобилност в рамките на ЕС, включително процедурите за признаване на професионалните квалификации или за прехвърляне на придобитите социалноосигурителни права. ***Въз основа на работата на Работна група по въпросите на правоприлагането в областта на единния пазар държавите членки следва да опростят и стандартизират своите изисквания за докладване. Освен това държавите членки следва да дадат възможност на своите администрации да получават стандартизирани документи на други езици на Съюза.*** Следва да се осигурят справедливи и достойни условия за всички, които упражняват трансгранична дейност, като се избягва дискриминацията и се гарантира равно третиране с гражданите на ЕС, прилага се националното законодателство и законодателството на ЕС и се засилва административното сътрудничество между националните администрации по отношение на мобилните работници, като се ползва помощта на Европейския орган по труда. ***Като подкрепят трудовата мобилност, държавите членки също така следва ефективно да противодействат на отрицателното въздействие на изтичането на мозъци в някои региони, особено в южните и източните държави членки, както и в отдалечените и селските райони.***

Изменение 27

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Мобилността на упражняващите критични професии и на трансграничните, сезонните и командированите работници следва да бъде подкрепяна при временни затваряния на границите***, предизвикани от съображения, свързани с общественото здраве***. Държавите членки следва да продължат да участват в партньорства в подкрепа на талантите, за да подобрят пътищата за законна миграция, като въведат нови схеми за мобилност и предвидят ефективна интеграционна политика за работниците и техните семейства, която обхваща образованието и обучението, включително езиковото обучение, заетостта, здравното обслужване и жилищното настаняване.	Мобилността на упражняващите критични професии и на трансграничните, сезонните и командированите работници следва да бъде подкрепяна при временни затваряния на границите. Държавите членки следва да продължат да участват в партньорства в подкрепа на талантите, за да подобрят пътищата за законна миграция, като въведат нови схеми за мобилност и предвидят ефективна интеграционна политика за работниците и техните семейства, която обхваща образованието и обучението, включително езиковото обучение, заетостта, здравното обслужване и жилищното настаняване.

Изменение 28

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва също така да се стремят да създадат подходящи условия за новите форми на труд и методи на работа, като използват техния потенциал за създаване на работни места и същевременно гарантират, че те са в съответствие със съществуващите социални права. По този начин държавите членки следва да предоставят съвети и насоки относно правата и задълженията, приложими в контекста на нетипичните договори и новите форми на труд, като например работата през цифрови трудови платформи и споразуменията за ***постоянна или полупостоянна*** работа от разстояние. В това отношение социалните партньори могат да играят много важна роля и държавите членки следва да ги подкрепят, за да достигнат до хората с нетипична работа и нови форми на труд и да ги представляват. Държавите членки следва също така да разгледат възможностите за осигуряване на подкрепа за изпълнението — например насоки или специализирани обучения за ***инспекциите*** по труда — във връзка с предизвикателствата, произтичащи от новите форми на организация на труда, включително използването на цифрови технологии и на изкуствен интелект, като например алгоритмично управление, наблюдение на работниците и работа от разстояние.	Държавите членки следва също така да се стремят да създадат подходящи условия за новите форми на труд и методи на работа, като използват техния потенциал за създаване на работни места и същевременно гарантират, че те са в съответствие със съществуващите социални права***, както и с трудовото право на равнището на Съюза и на национално равнище***. По този начин държавите членки следва да предоставят съвети и насоки относно правата и задълженията, приложими в контекста на нетипичните договори и новите форми на труд, като например работата през цифрови трудови платформи и споразуменията за работа от разстояние. В това отношение социалните партньори могат да играят много важна роля и държавите членки следва да ги подкрепят, за да достигнат до хората с нетипична работа и нови форми на труд и да ги представляват. Държавите членки следва също така да разгледат възможностите за осигуряване на подкрепа за изпълнението — например ***укрепване на ролята, ресурсите и капацитета на инспекциите по труда и допълнителни мерки, например*** насоки или специализирани обучения за ***инспекторите*** по труда — във връзка с предизвикателствата, произтичащи от новите форми на организация на труда, включително използването на цифрови технологии и на изкуствен интелект, като например алгоритмично управление, наблюдение на работниците и работа от разстояние.

Изменение 29

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 7

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да осигурят благоприятна среда за двустранен и тристранен социален диалог на всички равнища, включително колективно договаряне, в публичния и частния сектор в съответствие с националното законодателство и/или практика, след консултации и в тясно сътрудничество със социалните партньори, като същевременно се зачита тяхната автономност. Държавите членки следва да включват социалните партньори по систематичен, съдържателен и своевременен начин в разработването и изпълнението на политиките по заетостта и социалните политики и, когато е целесъобразно, на публичните политики в икономическата и други области, включително в определянето и актуализирането на законоустановените минимални работни заплати. Държавите членки следва да насърчават по-високо равнище на покритие на колективното договаряне, включително чрез насърчаване на изграждането и укрепването на капацитета на социалните партньори, да предоставят възможност за ефективно колек-	Държавите членки следва да ***насърчават демокрацията на работното място и да*** осигурят благоприятна среда за двустранен и тристранен социален диалог на всички равнища, включително колективно договаряне, в публичния и частния сектор в съответствие с националното законодателство и/или практика, след консултации и в тясно сътрудничество със социалните партньори, като същевременно се зачита тяхната автономност. Държавите членки следва да включват социалните партньори по систематичен, съдържателен и своевременен начин в разработването и изпълнението на политиките по заетостта и социалните политики и, когато е целесъобразно, на публичните политики в икономическата и други области, включително в определянето и актуализирането на законоустановените минимални работни заплати. Държавите членки следва да насърчават по-високо равнище на покритие на колективното договаряне, включително чрез насърчаване на изграждането и укрепването на капацитета на социалните

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
тивно договаряне на всички подходящи равнища и да насърчават координацията на тези равнища и между тях. Социалните партньори следва да бъдат насърчавани да договарят и сключват колективни трудови договори в области от значение за тях, при пълно зачитане на тяхната автономност и правото на колективни действия.	партньори, да предоставят възможност за ефективно колективно договаряне на всички подходящи равнища и да насърчават координацията на тези равнища и между тях. Социалните партньори следва да бъдат насърчавани да договарят и сключват колективни трудови договори в области от значение за тях, при пълно зачитане на тяхната автономност и правото на колективни действия. ***Държавите членки следва без забавяне да приложат Директива (ЕС) 2022/2041 и да изготвят планове за действие за увеличаване на обхвата на колективното договаряне в съответствие с тази директива, когато е приложимо.***

Изменение 30

Предложение за решение

Приложение – насока 7 – параграф 8

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Когато е уместно и въз основа на съществуващите национални практики, държавите членки следва да вземат предвид относимия опит на организациите на гражданското общество по отношение на заетостта и социалните въпроси.	***Без да се засягат компетентностите и автономността на социалните партньори, както и правото им да договарят и сключват колективни трудови договори,*** и въз основа на съществуващите национални практики, държавите членки следва ***също така*** да вземат предвид относимия опит на организациите на гражданското общество по отношение на заетостта и социалните въпроси***, когато е уместно***.

Изменение 31

Предложение за решение

Приложение – насока 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да работят за приобщаващи, отворени за всички пазари на труда, като въведат ефективни мерки за ***борба с*** всички форми на дискриминация и за ***насърчаване*** на равни възможности за всички, и особено за по-слабо представените групи на пазара на труда, като вземат надлежно предвид и регионалното и териториалното измерение. Те следва да гарантират равно третиране по отношение на заетостта, социалната закрила, здравеопазването, образованието и грижите в ранна детска възраст, дългосрочните грижи, образованието и достъпа до стоки и услуги, включително жилищно настаняване, независимо от пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация.	Държавите членки следва да работят за приобщаващи, отворени за всички пазари на труда, като въведат ефективни мерки за ***препятване на*** всички форми на дискриминация и за ***гарантиране*** на равни възможности за всички, и особено за по-слабо представените групи на пазара на труда, като вземат надлежно предвид и регионалното и териториалното измерение. Те следва да гарантират равно третиране по отношение на заетостта, социалната закрила, здравеопазването, образованието и грижите в ранна детска възраст, ***грижите за отдих и*** дългосрочните грижи, образованието и достъпа до стоки и услуги, включително жилищно настаняване, независимо от пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация.

Изменение 32

Предложение за решение

Приложение – насока 8 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да модернизират системите за социална закрила, за да осигурят адекватна, ефективна, ефикасна и устойчива социална закрила за всички през всички етапи от живота, като насърчават социалното приобщаване и възходящата социална мобилност, стимулират участието на пазара на труда, подкрепят социалните инвестиции, водят борба с бедността, социалното изключване и неравенствата, включително чрез начина на организиране на своите данъчни и осигурителни системи и оценката на разпределителното въздействие на политиките. Допълването на универсалните подходи с целеви подходи ще повиши ефективността на системите за социална закрила. Модернизирането на системите за социална закрила следва също да има за цел да подобри тяхната устойчивост на многостранни предизвикателства. Следва да се ***обърне специално внимание на*** уязвимите домакинства, които са най-засегнати от екологичния и цифровия преход и от увеличението на разходите за живот, включително разходите за енергия. Държавите членки следва да продължат да преодоляват пропуските в достъпа до социална закрила на работниците и самостоятелно заетите лица с оглед на увеличаването на нетипичните форми на заетост.	Държавите членки следва да модернизират системите за социална закрила, за да осигурят адекватна, ефективна, ефикасна и устойчива социална закрила за всички през всички етапи от живота, като насърчават социалното приобщаване и възходящата социална мобилност, стимулират участието на пазара на труда, подкрепят социалните инвестиции, водят борба с бедността, социалното изключване и неравенствата, включително чрез начина на организиране на своите данъчни и осигурителни системи и оценката на разпределителното въздействие на политиките. Допълването на универсалните подходи с целеви подходи ще повиши ефективността на системите за социална закрила. Модернизирането на системите за социална закрила следва също да има за цел да подобри тяхната устойчивост на многостранни предизвикателства. Следва да се ***предостави специална подкрепа за*** уязвимите домакинства, които са най-засегнати от ***изменението на климата, от предизвикателствата, свързани с*** екологичния и цифровия преход**,** и от високите разходи за живот, включително разходите за енергия. Държавите членки следва да продължат да преодоляват пропуските в достъпа до социална закрила на работниците и самостоятелно заетите лица с оглед на увеличаването на нетипичните форми на заетост.

Изменение 33

Предложение за решение

Приложение – насока 8 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да разработят и интегрират трите направления на активното приобщаване: подходящо подпомагане на доходите, приобщаващи пазари на труда и достъп до качествени услуги за осигуряване на възможности, с цел да се отговори на индивидуалните потребности. Системите за социална закрила следва да гарантират подходящи обезщетения за осигуряване на минимален доход за всеки, който не разполага с достатъчно средства, и да способстват за социалното приобщаване, като подкрепят и насърчават хората да участват активно на пазара на труда и в обществото, включително чрез целенасочено предоставяне на социални услуги. Наличието на достъпни и качествени услуги на приемлива цена, като образование и грижи в ранна детска възраст, извънучилищни грижи, образование, обучение, жилищни и здравни услуги и дългосрочни грижи, е необходимо условие за гарантирането на равни възможности. Особено внимание следва да се обърне на борбата с бедността и социалното изключване, включително бедността сред работещите, в съответствие с водещата цел на Съюза и националните цели за намаляване на бедността до 2030 г. Проблемът с детската бедност и социалното изключване следва по-специално да	Държавите членки следва да разработят и интегрират трите направления на активното приобщаване: подходящо подпомагане на доходите, приобщаващи пазари на труда и достъп до качествени услуги за осигуряване на възможности, с цел да се отговори на индивидуалните потребности. Системите за социална закрила следва да гарантират подходящи обезщетения за осигуряване на минимален доход за всеки, който не разполага с достатъчно средства, и да способстват за социалното приобщаване, като подкрепят и насърчават хората ***в трудоспособна възраст*** да участват активно на пазара на труда и в обществото, включително чрез целенасочено предоставяне на социални услуги**.** Наличието на достъпни и качествени услуги на приемлива цена, като образование и грижи в ранна детска възраст, извънучилищни грижи, образование, обучение, жилищни и здравни услуги и дългосрочни грижи, ***както и грижи за отдих и подкрепа за полагащите грижи лица,*** е необходимо условие за гарантирането на равни възможности. Особено внимание следва да се обърне на борбата с бедността и социалното изключване, включително бедността сред работещите, в съответствие с водещата цел на Съюза и националните цели за намаляване на бедността до 2030 г. Проблемът с детската бедност и социалното изключ-

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
се решава чрез всеобхватни и интегрирани мерки, включително чрез пълното прилагане на Европейската гаранция за децата. Държавите членки следва да гарантират, че всички, включително децата, разполагат с достъп до основни услуги с добро качество. За хората в нужда и тези в уязвимо положение държавите членки следва също така да осигурят достъп до адекватни и финансово достъпни социални жилища или помощ за жилищно настаняване. Те следва да осигурят чист и справедлив енергиен преход и да се справят с енергийната бедност като все по-значима форма на бедност, включително, когато е целесъобразно, чрез целеви мерки за подпомагане, насочени към домакинствата в уязвимо положение. Държавите членки следва да използват ефективно финансирането и техническата подкрепа от ЕС, за да инвестират в социални жилища, саниране на жилища и съпътстващите ги услуги и да намерят решение на спешната нужда от достойни жилищни условия и настаняване на достъпни цени. Във връзка с тези услуги следва да се вземат под внимание специфичните потребности на хората с увреждания, включително достъпността. Проблемът с бездомничеството следва да се решава конкретно чрез насърчаване на достъпа до постоянно жилищно настаняване и предоставянето на услуги за подпомагане.	ване следва по-специално да се решава чрез всеобхватни и интегрирани мерки, включително чрез пълното прилагане на Европейската гаранция за децата. Държавите членки следва да гарантират, че всички, включително децата, разполагат с достъп до основни услуги с добро качество. За хората в нужда и тези в уязвимо положение държавите членки следва също така да осигурят достъп до адекватни и финансово достъпни социални жилища или помощ за жилищно настаняване. Те следва да осигурят чист и справедлив енергиен преход и ***спешно*** да се справят с енергийната бедност като все по-значима форма на бедност, включително, когато е целесъобразно, чрез целеви мерки за подпомагане, насочени към домакинствата в уязвимо положение. Държавите членки следва да използват ефективно финансирането и техническата подкрепа от ЕС, за да инвестират в социални жилища, саниране на жилища и съпътстващите ги услуги и да намерят решение на спешната нужда от достойни жилищни условия и настаняване на достъпни цени. Във връзка с тези услуги следва да се вземат под внимание специфичните потребности на хората с увреждания, включително достъпността. Проблемът с бездомничеството следва да се решава конкретно чрез насърчаване на достъпа до постоянно жилищно настаняване ***(съгласно принципа „Жилище преди всичко“)*** и предоставянето на услуги за подпомагане.

Изменение 34

Предложение за решение

Приложение – насока 8 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
Държавите членки следва да осигурят своевременен достъп до финансово достъпни превантивни и лечебни медицински грижи и дългосрочни грижи с добро качество, като същевременно осигуряват устойчивостта в дългосрочен план. В контекста на нарастващото търсене на дългосрочни грижи, свързано и с демографските промени, следва да се обърне внимание на пропуските по отношение на адекватността, както и на недостига на работна ръка ***и*** лошите условия на труд.	Държавите членки следва да осигурят своевременен достъп до финансово достъпни превантивни и лечебни медицински грижи и дългосрочни грижи с добро качество, като същевременно осигуряват устойчивостта в дългосрочен план. В контекста на нарастващото търсене на дългосрочни грижи, свързано и с демографските промени, следва да се обърне внимание на пропуските по отношение на адекватността, както и на недостига на работна ръка***,*** лошите условия на труд ***и често недостатъчното възнаграждение за полагащите грижи лица***.

Изменение 35

Предложение за решение

Приложение – насока 8 – параграф 6

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
В условията на увеличаваща се продължителност на живота и демографски промени държавите членки следва да гарантират, че пенсионните системи за работниците и самостоятелно заетите лица са адекватни и устойчиви, като предоставят равни възможности на жените и мъжете за придобиване и натрупване на пенсионни права, включително чрез допълнителни схеми, за да осигурят ***адекватен*** доход ***в напреднала възраст***. Пенсионните реформи следва да бъдат подкрепени от политики, целящи да се намалят разликите в пенсиите на жените и мъжете, ***и от мерки за удължаване на профе-***	В условията на увеличаваща се продължителност на живота и демографски промени държавите членки следва да гарантират, че пенсионните системи за работниците и самостоятелно заетите лица са адекватни и устойчиви, като предоставят равни възможности на жените и мъжете за придобиване и натрупване на пенсионни права, включително чрез допълнителни схеми, за да осигурят ***достоен пенсионен*** доход ***над границата на бедността***. Пенсионните реформи следва да бъдат подкрепени от политики, целящи да се намалят разликите в пенсиите на жените и мъжете, ***включително чрез***

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
сионалния живот, като например увеличаване на действителната пенсионна възраст***, особено чрез улесняване на участието на възрастните хора на пазара на труда, и следва да бъдат включени в рамките на стратегиите за активен живот на възрастните хора***. Държавите членки следва да установят конструктивен диалог със социалните партньори и други заинтересовани страни и да позволят подходящо постепенно въвеждане на реформите.	***подходящо оценени периоди на отпуск по майчинство и родителски отпуск, и да насърчават активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве и достойните условия на труд, за да се гарантира, че работниците действително могат да останат на работа, докато достигнат законоустановената*** пенсионна възраст***. В същото време работниците, които желаят да запазят активна дейност, след като достигнат възрастта за пенсиониране, следва да имат възможността да го сторят***. Държавите членки следва да установят конструктивен диалог със социалните партньори и други заинтересовани страни и да позволят подходящо постепенно въвеждане на реформите.